

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460518

17. De filiis Presbyterorum ordinandis, vel non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61781](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61781)

cordeur, vel sibi absolutè imaginetur, quòd materiam Ordinationis non debitò modò tægerit, vel Ministrum non debitò modò pronuntiassè formam, &c. nisi forsan ex confessione propria Ministri, vel aliunde constaret, quòd tunc temporis ex malitia, vel ignorantia formam substantialem corruperit, v. g. baptizaverit plerosque in nomine Dæmonis, vel aliò modò invalidò: tunc enim utique sub conditione saltem rebaptizari deberent omnes, circa illud tempus ab eodem baptizati. arg. *c. si nulla* 113. *dist. 4. de Consecr.*

TITULUS XVII. De Filiis Presbyterorum ordinandis, vel non.

SUMMARIÆ.

1. *Quid sit defectus natalium? 2. Et unde probentur?*
3. *Usque. 8. Recensentur illegitimi.*
4. *Proles habita ex Conjugibus solemnè voto castitatis obstrictis est legitima.*
5. *In dubia quis præsumi debeat legitimus?*
9. 10. 11. *Illegitimi sunt incapaces Ordinum. 12. Et beneficiorum.*
13. *Defectus natalium non annulat Ordinationem, bene verò collationem beneficii & electionem.*

UT Tit. 11. §. 4. n. 31. diximus illegitimos præsertim Presbyterorum filios ab Ordinum receptione impedit defectus Natalium; qui dicitur vitium originis, & hoc tir. examinatur.

§. I.

1. *Definitur defectus natalium, quòd sit vitiosa conditio natalium, ex injustis nuptiis, vel illicito Parentum coitu contracta.*

§. II.

1. *Causa efficiens defectus natalium est illicitus coitus extramatrimonialis Parentum, puta concubinitus, fornicatio, stuprum, sacrilegium, incestus, aut adulterium.*

§. III.

Subiectum hujus defectus sunt liberi illegitimi, quò nomine appellamus omnes extra matrimonium procreatos, ut sunt.

I. *Liberi naturales*, seu *nothi*, ac *bastardi*, hoc est, illi, qui ex concubina, quam quis unicam uxoris locò domi suæ retinebat, nati sunt. *t. r. C. de Naturalib. lib.*

II. *Spurii*, quales sunt, qui vulgò concepti, id est, ex fornicatione vel stupro geniti sunt, & dicuntur ita, quasi sinè patre filii; non quòd Patrem non habeant, sed quòd non habeant demonstrabilem, vel legitimum: Pater enim in acceptione civili est, quem iusta nuptiæ demonstrant. *§. penult. Inst. de Nuptiis. l. 23. ff. de statu hom. l. 5. ff. de in jus voc.* Unde scitè Martialis: *cui populus Pater est, non habet ille Patrem.* Planè hodie Nothorum ac spuriorum nomina fermè confusa sunt, postquam concubinitus æquè cæpit esse sub pœna ac quilibet alius concubitus extramatrimonialis. *Covar. de Matrim. p. 2. c. 8. §. 4. n. 3. & 4.*

III. *Liberi sacrilegi*, id est, ex sacrilego commercio progeneriti.

Dubium est: an suscepti ex vero matrimonio, sed Parentibus eò sacrilegè ob emissum solenne votum castitatis utentibus, legitimi, vel illegitimi censendi sint? Rationem dubitandi suppeditat textus in *c. 14. h. r.* ubi Papa dispensat ad Ordines cum illo, qui à Patre Sacerdote, quantumvis ex legitima uxore conceptus & genitus sit. Ex quo talem filium illegitimum esse docent Glossa *ib. in pr.* Ego ita distinguendum puto. *Primo*, si ante consummatum matrimonium unus Conjugum profiteatur Religionem, & postmodum ad sæculum & conjugium revertatur, sine dubio non nisi illegitima proles nasci potest: quia matrimonium ipso jure dissolutum fuerat per Religionis ingressum. *c. 2. & 14. de Convers. conjug.* *Secundo* si unus Conjugum post-

consummationem matrimonii sine licentia... alterius Religionem ingrediatur, & postmodum ad conjugem etiam non revocatus redeat, vel revocatus debitum petat, proles erit legitima: quia matrimonium est legitimum, & professio non nisi per modum voti simplicis valet. *c. 3. eod. Tertio* etiamsi Maritus SS. Ordines susceperit, aut Religionem professus sit etiam consentiente uxore, adhuc verius videtur, prolem fore legitimam: quia ex vero legitimo matrimonio nascitur. Nec refragatur *d. c. 14. h. t.* nam ibi filius non declaratur illegitimus, sed propter scandalum & paternam incontinentiam ad modum illegitimorum irregularis, ita ut promoveri nequeat neque ad Ordines, neque ad Beneficia. De cetero autem quod ad successionem, dignitates, & alios Juris effectus pro legitimo habendum esse, tenet Sanchez *de Matrim. lib. 9. disp. 38. n. 7.*

IV. Illegitimi sunt *incestuosi* proprie sic dicti, nati videlicet ex linea transversali in gradu prohibito; *nefarii*, procreati scilicet ex nuptiis contractis cum Parentibus, vel cum Affinibus, qui sibi Parentum, liberorumque loco sunt, puta inter Vitricum, & Privignam, inter Privignum, & Novercam; & *adulterini* ex adulterio nimirum quasi.

Interim monendum, quod in dubio quisque censeri debeat legitime natus potius, quam illegitimè, etsi forte temporis ordinarii, scilicet septem, aut novem Lunarium mensium spatium (quod à conceptione usque ad natiuitatem plerumque intercedere solet. *l. 12. ff. de stat. hom.*) non nihil restringere, vel ampliare oporteat ad legitimitatem defendendam, utpote maximè favorabilem. *Gail. l. 2. observ. 79. n. 19. Mynsing Cent. 6. observ. 40.* Ratio est, quod in dubio præsumatur id, quod honestum est, non quod inhonestum per *l. merito. ff. pro socio. Bald. in l. filium n. 1. ff. de his. qui sui vel alieni jur.* Ex qua ratione

etiam Menochius *de Arbitr. casu 396. n. 15.* & alii rectè concludunt, expositos (vulgo Die Findling) legitimos, & consequenter Ordinum, successionum, & dignitatum capaces esse, ut in *Lib. IV. ad Tit. Qui filii sint Legit. ostendemus.*

§. IV.

Effectus defectus natalium est primò, quod juxta *c. 1. & passim h. t.* illegitimi, Presbyterorum maximè filii, vel alii quicumque non ex iustis nuptiis nati ad sacros, aut etiam minores Ordines promoveri nequeant; tum propter statum dignitatem, & Ordinis excellentiam, quæ turpiter natis, & vilibus quasi personis committi non debet arg. *c. 11. de Excessib. Pralat.* tum in detestationem paterni criminis, quod Jus plerumque punie in filiis arg. *c. 10. de Hæreticis & c. 2. & 15. eod. in 6.* tum denique ob metum incontinentiæ paternæ, cujus imitatores futuri præsumuntur liberi, prout insinuatur in *c. 14. h. t.*

Ampliatur I. Ut illegitimi ad Ordines promoveri nequeant, etsi per Imperatorem, aliòsque Principes sæculares legitimati fuerint, cum hi legitimare nequeant, nisi ad officia civilia, secus, si per subsequens matrimonium, vel certè à Papa legitimati fuerint in ordine ad Ecclesiastica Jura, prout ex *c. tanta 6. c. quod à nobis. c. pervener. 13. infra. Qui filii sint legit.* supponitur, & supra in *tit. de Rescript. n. 4.* dictum est.

Ampliatur II. Ut cum talibus illegitimis tantum Papa dispensare possit ad Ordines sacros recipiendos. *Ad sacros* inquam: quia ad Ordines minores etiam Episcopum dispensare posse, expressum est in *c. 1. h. t. in 6.* Imò ad Religiosos quod attinet, ii ipso jure dispensati censentur ad Ordines sacros quoque suscipiendos: *c. 1. dist. 56. c. 1. h. t.* est enim Monachalis vita sic honesta, ut omnem humanam maculam detergat, teste Imperatore in *prafat. ad vov. 5.*

Al

12 *Alter Effectus est, quod illegitimi arceantur à beneficiis Ecclesiasticis. c. 7. & 20. de Elect. c. 1. & fin. h. r. Et quanquam per ingressum Religionis ipso jure reddantur habiles ad SS. Ordines suscipiendos, tamen ad beneficia curata & dignitates non habilitantur. d. c. 1. ubi Panorm. n. ult. Barb. n. 3. Nec refert, an defectus natalium sit publicus, an occultus: nam etiam occultus hanc irregularitatem inducit per c. 10. §. persona de Renunciat. ibi: quem subicere non potuit.*

13 *Quid si ergo defecto contingat illegitimum, qui putabatur legitimus promoveri? Hic distinguendum est inter Ordinationem & electionem: Ordinatio enim erit valida, & imprimet characterem, quippe nulla irregularitas per se sola irritat ordinationem quod ad substantiam, modò in aliis sint servata substantialia Sacramenti. Barb. J. E. U. l. 1. c. 33. n. 165. Impeditur tamen executio ministerii & exercitium Ordinum, donec super impedimento dispensetur. Beneficium quoque Ordinato irregulari conferri non potest; quin collatio actu facta est ipso jure nulla, secundum Covarr. in c. alma mater. p. 1. §. 7. n. 1. & communiorem sententiam: quamvis etiam nonnulli teneant, non esse ipso jure irritam, sed irritandam. Quò ad electionem, exploratum est; eam de illegitimo factam, ipso jure invalidam esse. d. c. 7. de Elect. Et hoc verum est, licet defectus natalium sit occultus. Text. & Gloss. in d. c. 20. Eod. aut etiam ab ipso illegitimo ignoratus: quia decreta irritantia, & impedimenta Canonica non dependent à scientia alicujus, ut communiter tradunt DD. & probatur ex c. 1. de Concess. prob. in 6. Confer, quæ diximus in Tit. de Elect. n. 28. & in Titul. de Etate & qualit. num. 10.*

Tertio Effectibus defectus natalium accensere possem, quod sine legitimo matrimonio nati sequantur statum, & conditionem matris.

l. 19. & 24. ff. de Statu Hom. quod ex damnato complexu geniti à Parentibus suis heredes institui nequeant. Novel. 89. c. fin. & plura alia; quæ hic loci attingere non vacat.

TITULUS XVIII. De Servis non ordinandis, & eorum manumissione.

SUMMARIA.

1. Servitutis definitio. 2. Origo.
3. 4. 5. Ex quibus causis servitus nascatur?
6. 7. Servorum nomine quæ veniant?
8. Servitutis effectus.
9. 10. Cur servi ordinari prohibeantur?
11. Quid juris, si servus defecto ordinetur?

Hoc t. agitur de impedimento conditionis, seu status personæ, quod est servitus.

§. I.

Definitur Servitus, quod sit constitutio juris gentium, quâ quis dominio alieno contra naturam subicitur. §. 2. Inst. de Jure person.

§. II.

Causa efficiens est vel remota, vel proxima. Remota est Jus gentium, à quo totam suam essentiam habet. c. 9. dist. 1. & princ. Inst. de Libertinis. Neque obstat §. 4. Inst. de Jure person. ubi dicitur, servos etiam jure Civili fieri: etenim distinguendum est inter servitutem ipsam, & modos eam constituendi. servitus ipsa est originaliter & essentialiter juris gentium; sed modi illam constituendi alii à Jure Gentium prodiit sunt, alii à Jure Civili. d. §. 4. Proxima sunt modi constitutivi servitutis, qui plures.

Primus est Nativitas. d. §. 4. Sic, qui nascitur ex matre, quæ toto uteri tempore ancilla fuit: servus nascitur. l. 5. §. 1. ff. de Statu Hom. Ratio est: quia partus ventrem, id est, statum, &